

Bryum blindii

Körbärsbryum

Klass: Bryopsida (egentliga bladmossor), **Ordning:** *Bryales*, **Familj:** *Bryaceae*, **Släkte:** *Bryum* (bryummossor), **Art:** *Bryum blindii* - körbärsbryum Bruch & Schimp. **Synonymer:**

Kännetecken

Artens skott växer enstaka eller i glesa tuvor. Skotten har bladen något ansamlade i skottspetsen. Skotten är upp till 1 cm höga och är ibland förgrenade med upprätta, karakteristiskt småbladiga grenar. Bladen är kupade, ovala och har en trubbig eller rund spets. Nerven är gul eller brun och tydlig och slutar i eller strax nedanför bladspetsen. Bladkanten är slät, har otydlig kantlist och är nästan helt plan. Bladcellerna är långsmala, 12–15 µm breda, tjockväggiga och 4,5–8 gånger så långa som breda. Honbladens celler är 8–12 gånger så långa som breda och tjockväggiga. Arten är skildkönad men kapslar är troligen relativt vanliga. Kapseln är brett oval, rödbrun till röd och skaftet är kort och rödbrunt. Den inre tandkransen har välutvecklade cilier. Specialiserad vegetativ förökning förekommer ibland med ovala, upp till 0,6 mm långa groddkorn med små bladutskott som sitter i bladvecken. När körbärsbryum är steril kan den förväxlas med unga skott av andra bryummossor *Bryum* spp., men de trubbiga bladen är förhållandevis karakteristiska. Den närstående dvärgbryum *Bryum oblongum*, som kan växa i liknande miljöer, har smalare, ovala kapslar, hexagonala till avlånga, högst 4 gånger så långa som breda, tunnväggiga bladceller och saknar groddkorn i bladvecken. I Norge har ytterligare en närbesläktad art hittats, stavbryum *B. vermigerum*, men den har stavformiga groddkorn i bladvecken.

Utbredning och status

Arten är sällsynt och har bara spridda förekomster upp till Härjedalen. Den förekommer mycket sällsynt i Norge. Världsutbredningen omfattar även Baltikum, Centraleuropa, Norra Asien och Nordamerika.

Ekologi

Körbärsbryum växer på bar jord i relativt exponerade lägen. Substratet är oftast sandig eller lerig jord som är fuktig eller blöt åtminstone under vinter och vår, men som troligen torkar upp under sommaren. Den har nästan uteslutande hittats på kalkrik jord, t.ex. i kalkbrott, diken, grustag, på stränder och även på tidvis översilade kalkklippor. Den har hittats med bl.a. fetbålmossa *Aneura pinguis*, bryummossor *Bryum* spp. svartknoppmossa *Catoscopium nigrinum*, kalkjordmossa *Dicranella varia* och grov gulmossa *Pseudocalliergon lycopodioides*.

Hot

Utdikning och igenväxning i jordbrukslandskapet utgör ett allvarligt hot mot körbärsbryum.

Åtgärder

Nedlagda kalkbrott får inte täckas över utan hållas öppna. Småvatten och odikad, öppen mark bör bevaras i största möjliga utsträckning.

Övrigt

Utländska namn - NO: Klumpvrangmose, FI: Hiirensammalet.

Etymologi: *blindii* = antingen efter Jean Jaques Blind från Münster eller P. Blind (åtminstone aktiv 1834-1848), präst från Alsace i nordvästra nuvarande Frankrike.

Uttal: [Brýum *blindii*]

KEY FACTS Shoots up to 1 cm high, sometimes with erect, characteristically small-leaved side branches, single or forming loose tufts. Leaves somewhat crowded at shoot apex, concave, ovate, apex obtuse to rounded. Costa distinct, yellow or brown, percurrent or ending just below apex. Dioicous, but capsules probably relatively common. Capsule reddish-brown to red, broadly ovoid. Endostome cilia well-developed. Seta short, reddish-brown. Ovoid, up to 0.6 mm long axillary bulbils occasional. - A strictly calcicolous species growing on bare, sandy or clayey soil in relatively exposed situations. The substrate typically remains wet at least throughout winter and spring, but probably dries out during summer. Suitable habitats include limestone quarries, ditches, gravel pits, shores and periodically flushed limestone cliffs.

Litteratur

Crum, H. & Anderson, L. E. 1981. Mosses of eastern North America, Vol. 1 & 2: Columbia University Press, New York.

Crundwell, A.C. & Nyholm, E. 1964. The European species of the *Bryum erythrocarpum* complex. *Trans. Brit. Bryol. Soc.* 4: 597-637.

Nyholm, E. 1993. *Illustrated Flora of Nordic Mosses. Fasc. 3.* Nordisk Bryol. Förening, Köpenhamn och Lund.

Weibull, H. 2008. *Bryum blindii* körsbärsbryum s. 384-385. I: Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna.

Bladmossor. Kompaktmossor - kapmossor : Bryophyta : Anoetangium - Orthodontium. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Författare

Henrik Weibull 2008. Rev.Tomas Hallingbäck 2010.